

A RÉGI JÓ PEST

A RENDŐRSÉG RÉGI JELENTÉSEIBEN

(20)

EZREK STRÁZSÁLNAK A BURG UDVARÁN.

Az ellenzéki vezéreket igen sok képviselő kísérte Bécsbe, azonkívül az összes ellenzéki lapok munkatársai velük voltak. A függetlenségi párt számos kültagja is fölment Bécsbe, hogy a győztes ellenzéki vezéreket ott üdvözölhesse. Csatlakoztak hozzájuk a bécsi újságírók és a kíváncsiak tömege, úgy, hogy ezrekre ment azoknak a száma, akik a Burg udvarán várták az audiencia végét. Mindenki azt hitte, hogy órák hosszáig fog a király tárgyalni a koalíció vezéreivel és hosszas tanácskozás után nevezi ki a minisztereket. A Burg udvarán úgy is rendezkedtek be, hogy hosszú ideig fognak várakozni. A legtöbben sonkászsömleket raktak a zsebükbe, a közeli Piovalti virsliüzletbe beszóltak, hogy óránként járjanak körül forró virslivel. A helyéről ugyanis nem akart senki elmozdulni egy percre sem, nehogy véletlenül elmulassza azt a pillanatot, amikor a kormányra jutott ellenzéki vezérek kilépnek a Burg kapuján. Egyesek tábori székeket hoztak magukkal, a közeli üzletekből székeket kértek kölcsön és általános nagy elhelyezkedés folyt, amikor öt perc múlva hirtelen megnyílt a Burg kapuja és egymásután léptek ki hosszú orral a vezérek. Óriási konsternációt keltett az audiencia nem várt lefolyása. Apponyi és Andrássy hangosan méltatlankodtak, hogy a király milyen megszeppenítően, lealacsonyítóan végzett velük.

GOLUCHOVSKY KAPJA VISSZA A KÖLCSÖNT.

Az ellenzéki vezérek néhány perces tanácskozás után elhatározták, hogy a király akaratát mégis honorálják és elmennek Goluchovszkyhoz. Goluchovszkynak adták azután vissza a kölcsönt, amit a királytól kaptak. Goluchovszky arra készült, hogy hosszas tanácskozást folytat az ellenzék vezéreivel és ezért a külügyminiszter tanácskozótermébe invitálta őket, ahol már előkészítettek frissítőket, szivart és cigarettát a hosszú tanácskozásra. Az ellenzék vezérei azonban le sem ültek, Apponyi kijelentette Goluchovszkynak, hogy magyar ügyekben, csak magyar emberrel hajlandók tárgyalni. Ezzel megfordultak és távoztak. Az egész aktus összesen egy percig tartott. Most Goluchovszky volt a megrökönyödés sora.

Goluchovszky azonnal a királyhoz si-

ett, az ellenzéki vezérek pedig a Sacher-szállóban gyültek össze. Itt kereste fel őket gróf Goluchovszky és közlte velük, hogy a király gróf Cziráky Bélát bizta meg a tárgyalások vezetésével.

Gróf Cziráky Béla a délutáni órákban a Sacher-szállóban meglátogatta a koalíciós vezéreket, akik itt írásban közölték a gróffal, hogy a király föltételei alapján nem vállalhatják a kormányt és még az este valamennyien visszautaztak Budapestre.

FORRADALMI HANGULAT AZ ORSZÁGBAN.

Budapesten és az egész országban kinos hatást váltott ki a bécsi audiencia. Az elkeseredés a bécsi udvar ellen egyre nagyobb mérvet öltött és már-már attól kellett tartani, hogy forradalom tör ki.

Október 2-án a horvát országgyűlés ellenzéki tagjai Fiumében értekezletet tartottak, amelyen kimondották, hogy az összes horvátok rokonérzése kíséri a magyar nemzeti küzdelmet és e küzdelemben a horvátok a magyarok mellé állnak Ausztria ellen.

Október 10-én ült össze az elnapolt képviselőház. A kormány tagjai meg sem jelentek. A miniszterelnökség irodaigazgatója hozta el Justh Gyula elnöknek a királyi kéziratot, amelyben a képviselőház ülését ismét elnapolta december 19-éig. Óriási vihar tört ki a Házban. Andrássy Gyula gróf, a vihar csillapultával felállott és ünnepélyes óvást emelt az országgyűlés elnapolása ellen.

A DARABONT KORMÁNY AZ ERŐSZAK TERÉRE LÉP.

Október 18-án a király, a lemondott Fejérváry kormányt ismét kinevezi. György Endre földmivelségi miniszter helyett báró Feilitzsch Artur lett a földmivelségi miniszter. Híre terjedt annak, hogy Fejérváry megkapta a királytól a felhatalmazást az ellenállás erőszakos letörésére.

Október 22-én már látszott, hogy a kormány csakugyan az erőszak terére lép. A kormány Pest vármegye főispánjává Tahy István nagybirtokost nevezte ki. Október 25-én pedig köriratot intézett a törvényhatóságokhoz, hogy az ellenállást a legszigorubb eszközökkel fogja letörni. Erre válaszul november 2-án több törvényhatóság ki-

mondotta, hogy új főispánokat nem iktat be és a kormányt törvénytelennek tartja. A hivatalos lapban ugyanis aznap egész se-reg új főispáni kinevezés jelent meg.

ZÁPTOJÁS AZ ÚJ FŐISPÁNOKNAK.

November 3-án Kolozsvármegye új főispánját, Teleki László grófot megérkezésekor záptojásokkal megdobálták. Ugyanaznap Vásárhelyi Béla, Aradmegye ujjonon kinevezett főispánját megdobálták záptojásokkal és kövekkel és megtagadták az installációt November 13-án Kassán gróf Pongrácz Ferenc egyetlen egy városi képviselő jelenlétében tette le a főispáni esküt. November 14-én a belügyminiszter Fazekas Ágostont, Pest vármegye főjegyzőjét, felfüggesztette, mert a közgyűlési terem ajtajait lepecsételtette, hogy az új főispán ne mehessen be. Fazekas Ágoston kijelentette, hogy a törvénytelen kormány felfüggesztését nem ismeri el, ő hivatalában marad és az installációt megakadályozza. November 17-én a belügyminiszter tizenkét renitens vármegyei törvényhatóság állami dotációját megszüntette. Mindenütt azonnal gyűjtés indult meg a tisztviselők kárpótlására. November 22-én Tahy István pestmegyei főispán beteget jelentett és helyettesítésére a kormány Lassberg Rudolf gróf győri főispánt rendelte ki. Ennek különös oka az volt, hogy Lassberg már fölesküdtött főispán volt és így nem kellett újból esküt tennie.

LASSBERG GRÓF FEGYVERREL BEHATOL A MEGYEHÁZÁRA.

November 24-én Lassberg gróf csendőrök kíséretében behatolt Pest vármegye székházába. Lakatosokért küldött, hogy kinyitassa a főispáni lakást, de a környéken egy lakatos sem vállalkozott rá. Lassberg a hadtestparancsnoksághoz fordult, ahonnan egy katonai fegyverkovácsot küldtek, aki azután kinyitotta az ajtókat. A megyeháza közgyűlési termében a törvényhatósági bizottság együtt volt és ülésezett. Lassberg Rudnay Béla főkapitányt hívatta, majd négyszáz rendőrrel megszállta a vármegyeházát. A rendőrök a megyebizottsági tagokat, főrendeket, mágnásokat és képviselőket erőszakkal eltávolították a vármegyeházáról. Lassberg gróf is besietett a közgyűlési terembe és a rendőrök nem tudták megakadályozni, hogy a fölháborodott megyebizottsági tagok ne inzultálják.

Aznap este mozgalom indult meg az Országos Kaszinóban, hogy Rudnay Bélát zárják ki. A kizárási indítvány indokolása az volt, hogy Rudnay Béla a vármegyeházáról rendőrökkel dobatta ki Gullner Gyulát, az Országos Kaszinó egyik igazgatóját.

November 27-ére közgyűlést hirdettek a vármegyeházára. A törvényhatósági bizottság tagjai teljes számban meg is jelentek, már jóval a hirdetett időpont előtt. Lassberg gróf rendőrökkel rakatta meg az egész épületet.

A közgyűlési idő előtt fél órával a bizottsági tagok hirtelen közgyűlést tartottak, amelyen megválasztották alispánnak gróf Vigyázó Ferencet. Mire Lassberg gróf erős rendőri fedezettel elindult a közgyűlési terem felé, hogy megnyissa az ülést, akkora az ellenzéki ülés már véget is ért. Az ajtó azonban Lassberg előtt eltorlaszollák. A gróf tanácstalanul állott percekig a lezárt ajtó előtt, majd egy rendőrtisztet beküldött a másik ajtón át a terembe, hogy oszlassa fel az ülést. A bizottsági tagok között a rendőrtisztviselővel, hogy a legnagyobb készséggel távoznak, mert hiszen a közgyűlés már véget ért.

November 27-én Pallavicini Alfréd örgróf, Zemplén vármegye új főispánja Sátoraljaujhelyen a megyeháza üres termében a saját titkára előtt tette le a főispáni esküt.

November 28-án Budapest főváros közgyűlése ismét nagy szótöbbséggel elhatározta, hogy megtagadja az adót és az ujoncozást és nem ismeri el törvényesnek a kormányt.

December 7-én Budapest második kerületében pótválasztás volt, ahol Lukács György miniszter csufosan megbukott az ellenzéki Németh Imrével szemben.

TISZA ISTVÁN HOZZÁJÁRUL AZ ELLENZÉK TILTAKOZÁSÁHOZ.

December 19-én ült össze ismét az immár negyedszer elnapolt képviselőház. A kormány tagjai ismét nem jelentek meg és Fejérváry levélben küldte a Házelnököknek a királyi kéziratot, amely az országgyűlést 1906. március elsejéig elnapolta. A királyi kézirat felolvasása után Apponyi Albert állott fel és tiltakozott a törvénytelen elnapolás ellen. Apponyi tiltakozásához a szabadelvű párt Tisza István gróf vezetésével szintén hozzájárult. A főrendiházban gróf Majláth József szólalt fel ugyanolyan értelembe, mint Apponyi.

Másnap, december 20-án a Fejérváry kormány ismét benyújtotta lemondását, de a király nem fogadta el.

Az 1905. év történetéhez tartozik a dunai szerencsétlenség. Az Erzsébet hidnál az Aluta csavargózós összeütközött egy dereglyével. A dereglyén gyümölcsöskofák hoztak élelmiszert Pestre. Az összeütközés következtében a dereglye elsüllyedt és tizennégyen a Dunába fulladtak.

(Folytatjuk.)

Kézbesítési

vagy más reklamációkat, cím-
váltásokat közvetlenül a ki-
adóhivatallal közölniük, leve-
lezőlap vagy telefon útján.